

Oikeusministeriölle

Diaarinumero: VN/26633/2024
Lausuntopalvelu

Perustuslain 10 §:n tarkistamista valmistelleen työryhmän mietintö

Medialiitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto oikeusministeriölle perustuslain 10 §:n tarkistamista valmistelleen työryhmän mietinnöstä.

Esitämme kunnioittavasti huomiomme, jotka koskevat erityisesti toimituksellista lähdesuojaa, joka perustuu perustuslain 12.1 §:n sananvapaussuojaan ja turvaa etenkin jokaisen oikeutta ottaa vastaan tietoa sekä tiedotusvälineiden riippumattomuutta ja toimintavapautta.

Lausunnon rakenne vastaa lausuntopalvelun kysymyksiä.

1. Mietinnössä ehdotetaan, että perustuslain 10 §:n 2 momentissa säädettäisiin yleisesti kaiken luottamuksellisen viestin salaisuuden loukkaamattomuudesta. Nimenomaiset viittaukset kirjeen ja puhelun luottamuksellisuuteen poistettaisiin säännöstekstistä.

Pidätkö kyseistä muutosta perusteltuna? Miten arvioitte ehdotettua säännöstekstiä ja sen perusteluja?

Medialiiton näkemyksen mukaan muutos on perusteltu. Medialiitolla ei ole kommentteja mietinnössä kuvattuun säännöstekstiin tai sen perusteluihin.

2. Perustuslain 10 §:n 3 ja 4 momentteihin lisättäisiin rajoitusperuste, joka mahdollistaisi kotirauhan suojan ja luottamuksellisen viestin salaisuuden suojan rajoittamisen tiedon hankkimiseksi yksilön tai yhteiskunnan turvallisuutta vakavasti uhkaavan vakavan rikollisuuden torjumiseksi (ns. uhkaperusteinen rikostiedustelu).

Pidätkö kyseistä muutosta perusteltuna?

Medialiiton näkemyksen mukaan muutos on kotirauhan suojan ja luottamuksellisen viestin salaisuuden suojan kannalta merkittävä verrattuna perustuslain nykyiseen sisältöön ja kotirauhan sekä luottamuksellisen viestin salaisuuden suojiin.

Medialiitolla ei ole käytössään tietoja, joiden avulla se voisi varmistua tältä osin mietinnön perustelujen kattavuudesta ja riittävydestä.

Medialiitto kiinnittää ministeriön huomiota siihen, että yksilön tai yhteiskunnan turvallisuutta vakavasti uhkaavan vakavan rikollisuuden torjumiseksi (ns. uhkaperusteinen rikostiedustelu) mietinnössä lisättäväksi ehdotettu rajoitusperuste on omiaan vaikuttamaan myös muiden kuin perustuslain 10 §:ssä suojattujen perusoikeuksien suojaan. Tässä yhteydessä Medialiitto on huolissaan erityisesti perustuslain 12 §:ssä osana sananvapautta suojatun toimituksellisen lähdesuojan asemasta.

Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on vahvistanut lähdesuojan myös osaksi ihmisoikeussopimuksen turvaamaa ilmaisuvapautta. Suomessa lähdesuoja on osa sananvapauden perusoikeussuojaa.

Medialiitto katsoo, että muutoksen perusteluja tulisi täydentää, koska mietinnössä käsitellään vain hyvin lyhyesti muiden perusoikeuksien ja erityisesti 12 §:ssä (Sananvapaus ja julkisuus) suojatun sananvapauden asemaa. Mietintö edellyttää jatkovalmistelua. Mietinnön jatkovalmistelun pohjalta annettavassa hallituksen esityksessä tulisi ohjata selkeästi lainvalmistelijaa ja eduskuntaa ottamaan huomioon lähdesuojan turvaaminen. Medialiitto kuvaa tarkemmin tarpeita täydentää kohdan perusteluja jäljempänä.

Miten arvioitte ehdotettua säännöstekstiä ja sen perusteluja?

Euroopan unionin ja Suomen sääntely edellyttävät lähdesuojan turvaamista

Mietinnössä on kysymys Suomen perustuslain 10 §:n (Yksityiselämän suoja) muuttamisesta. Asiassa ei ole kysymys Suomen perustuslain 12 §:n (Sananvapaus ja julkisuus) muuttamisesta, mutta lakimuutokset, jotka 10 §:n ehdotetulla muuttamisella on tarkoitus mahdollistaa, on säännönmukaisesti arvioitava myös Suomen perustuslain 12 §:n uusina rajoituksina. Yksityiselämän suojan ja sananvapauden intressien päällekkäisyys toimituksellisen lähdesuojan tapauksessa on malliesimerkki perusoikeuksien jakamattomuudesta. Medialiitto katsoo, että oikeusministeriön tulisi kiinnittää mietinnön jatkovalmistelussa erityistä huomiota siihen, että muiden perusoikeuksien perustuslain suojaa tai EU-lainsäädännön takaamaa suojaa ei heikennetä, ei edes vahingossa.

Suomea ja eduskuntaa velvoittaa tuore – Suomea sitova - EU-laki eli eurooppalainen medianvapauslainsäädös (2024/1083). Medianvapauslainsäädös asettaa jäsenvaltioille

velvoitteen kunnioittaa ”mediapalvelujen tarjoajien tosiasiallista toimituksellista vapautta ja riippumattomuutta niiden harjoittaessa ammattiaan” (artikla 4.2). Jäsenvaltioilta ja niiden kansallisilta sääntelyviranomaisilta ja -elimiltä kielletään yksiselitteisesti puuttuminen toimituksellisiin käytäntöihin ja toimituksellisiin päätöksiin tai niihin kohdistuvat vaikutusyritykset. Lisäksi medianvapaussäädös korostaa lähdesuojan turvaamisen tärkeyttä (4.3 artikla). Medianvapaussäädöksen lähdesuojakirjausten tavoitteena on välttää journalististen lähteiden ja luottamuksellisen viestinnän suojan kiertäminen ja taata yksityis- ja perhe-elämän, kodin ja viestien kunnioittaminen perusoikeuskirjan mukaisesti.

Sananvapaus ja riippumattoman tiedonvälityksen vapaus on kirjattu Suomea velvoittaviin Euroopan perusoikeuskirjaan (11 artikla) ja Euroopan ihmisoikeussopimukseen (10 artikla). Sananvapaus, yleisön oikeus vastaanottaa tietoja ja tiedotusvälineiden riippumattomuus on turvattu myös Suomen perustuslaissa (12 §) ja edellä mainitussa medianvapaussäädöksessä (3 ja 4 artiklat). Myös laki sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä (4 §) ja Julkisen sanan neuvoston Journalistin ohjeet (2 ja 13 kohdat) suojaavat tiedotusvälineiden riippumattomuutta ja lähdesuojaa.

Euroopan ihmisoikeustuomioistuimien on vahvistanut lähdesuojan myös osaksi ihmisoikeussopimuksen turvaamaa ilmaisuvapautta. Suomessa lähdesuoja on osa sananvapauden perusoikeussuojaa.

Medialiitto katsoo, että ottaen huomioon lähdesuojan kriittisyys toimituksellisen työn vapauden kannalta ja tiedotusvälineiden toimintaan sekä yhteiskuntaan liittyvät erilaiset käytännön olosuhteet, tulisi mietinnön jatkovalmistelussa varmistaa, että lähdesuojaa turvaava kirjaus otetaan mukaan tuleviin hallituksen esityksiin näissä vastauksissa kuvatulla tavalla.

Jatkovalmistelussa hallituksen esitykseen tulisi lisätä selkeä kirjaus siitä, että säädettäessä lailla toimenpiteistä ja rajoituksista tulee varmistua, että lähdesuoja varmistetaan lain tasolla

Medialiitto ehdottaa, että mietinnön jatkovalmistelussa oikeusministeriö lisää hallituksen esitykseen selkeän kirjauksen siitä, että säädettäessä lailla toimenpiteistä ja rajoituksista tulee varmistua siitä, että lähdesuoja varmistetaan lain tasolla, mikäli sananvapauslain 16 §:ssä turvatun lähdesuojan turvaamisesta lakia sovellettaessa jää mitään epäselvyyttä.

Eduskunta on kiinnittänyt aktiivisesti huomiota lähdesuojan turvaamiseen tuoreissa lakihankkeissa.

Medialiitto kiinnittää oikeusministeriön huomiota siihen, että perustuslakivaliokunta, lakivaliokunta ja talousvaliokunta ovat vahvistaneet lähdesuojaa eri tilanteissa.

Medialiitto viittaa perustuslakivaliokunnan lausuntoon PeVL 30/2025 vp., lakivaliokunnan mietintöön LaVM 12/2025 vp. ja talousvaliokunnan mietintöön TaVM22/2025 vp.

Perustuslakivaliokunnan lausuntojen perusteella valiokunnan vallitseva Suomen perustuslakiin pohjautuvaa näkemys on, että yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista on säädettävä lailla. Perustuslain 2 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin ja kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia. Perustuslakivaliokunta on myös todennut, että lähdesuojan huomioon ottaminen lainsäädäntöä sovellettaessa ei voi nojautua pelkkiin perustelumainintoihin (PeVL 30/2025 vp.).

Lakivaliokunta on tuoreessa 5.11.2025 mietinnössään, LaVM 12/2025 vp., joka koskee hallituksen esitystä eduskunnalle EU:n poliittisen mainonnan avoimuutta ja kohdentamista koskevaa asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi, tehnyt lakiin perustuslakivaliokunnan lausunnon pohjalta viranomaisen tiedonsaantioikeutta selkeästi rajaavat kirjaukset (*Tarkastusvirastolla ei kuitenkaan ole oikeutta saada sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä annetun lain (460/2003) 16 §:ssä tarkoitetun lähdesuojan piiriin kuuluvia tietoja.*) pykäliin 3 § ja 5 §.

Talousvaliokunta on niin ikään tehnyt tuoreessa 2.12.2025 mietinnössään, TaVM 22/2025 vp., joka koskee hallituksen esitystä eduskunnalle laeiksi huoltovarmuuden turvaamisesta ja Huoltovarmuuskeskuksesta sekä turvavarastolain muuttamisesta, lakiin huoltovarmuuden turvaamisesta ja Huoltovarmuuskeskuksesta viranomaisen tiedonsaantioikeutta selkeästi rajaavan kirjauksen (*Huoltovarmuuskeskuksella ei ole oikeutta saada sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä annetun lain (460/2003) 16 §:ssä tarkoitetun lähdesuojan piiriin kuuluvia tietoja.*) pykälään 22 §.

Jatkovalmistelussa hallituksen esitykseen tulisi lisätä selkeä kuvaus oikeusturvajärjestelyistä, joilla estetään toimivaltuuksien väärinkäyttö

Medialiitto korostaa perustuslakivaliokunnan perusoikeusuudistuksen yhteydessä ilmaisemaa käsitystä, jonka mukaan perusoikeuksia rajoitettaessa on huolehdittava riittävästä oikeusturvajärjestelyistä (PeVM 25/1994 vp, s. 5). Oikeusturvavaatimuksen vuoksi on selvää, että tavallisen lain tasoisessa sääntelyssä on huolehdittava riittävästä oikeusturva- ja valvontajärjestelyistä, kuten mietinnössä todetaan.

Medialiitto toteaa, että esimerkiksi perustuslain 12 §:ään (Sananvapaus ja julkisuus) liittyvän lähdesuojan varmistaminen edellyttää oikeusturvajärjestelyiltä erityisiä kirjauksia tilanteissa, joissa tavallisella lailla säädettäisiin toimenpiteistä ja rajoituksista perustuslain 10 §:ssä (Yksityiselämän suoja) suojatuista perusoikeuksista. Erityisesti kysymys on siitä, että tarvitaan yksiselitteisiä rajoituksia toimivaltuuksilla saadun tiedon käytölle sekä muiden perusoikeuksien suojaamiseen palautuvia rajoituksia

tiedonhankinnalle esimerkiksi lähdesuojan turvaamiseksi, kuten mietinnön sivulla 58 viitataan.

Medialiiton mukaan Suomen perustuslain 10 §:n muuttamista koskevaan hallituksen esitykseen tarvitaan selkeä kirjaus siitä, että säädettäessä lailla toimenpiteistä ja rajoituksista tulee varmistua siitä, että lähdesuoja varmistetaan lain tasolla, mikäli sananvapauslain 16 §:ssä turvatus lähdesuojan turvaamisesta lakia sovellettaessa jää mitään epäselvyyttä. Kirjaus on tärkeä toimenpide ohjaamaan asianmukaista lainlaadintaa ja muiden perusoikeuksien suojaamiseen palautuvia rajoituksia tiedonhankinnalle. Kirjauksella on myös olennainen merkitys toimivaltuuksien väärinkäytön estämisessä.

Medialiitto pitää tärkeänä, että mietinnön jatkovalmistelussa varmistetaan myös se, että hallituksen esitys antaa selkeän ohjauksen valmistella lait riittävän yksityiskohtaiseksi ja lisätä lainsäädäntöön riittävät ja tehokkaat takeet väärinkäyttöä vastaan. Sääntely tiedonhankinnan kohteista ja toimivaltuuksista sekä päätöksenteon sisältö- ja dokumentointivaatimukset mahdollistavat toiminnan lainmukaisuuden tarkan valvonnan ja estävät väärinkäytöksiä, myös vahingossa tapahtuvia väärinkäytöksiä.

Medianvapaussäädös laajensi Suomessa lähdesuojaan oikeutettujen henkilöiden piiriä

Medialiitto kiinnittää oikeusministeriön huomiota siihen, että Suomea sitovan medianvapaussäädöksen 4 artikla (3. alakohta) on laajentanut lähdesuojaan oikeutettujen henkilöiden piiriä Suomessa. Oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 22 § sisältää viittauksen medianvapausasetukseen, mikä merkitsee Medialiiton näkemyksen mukaan sitä, että Suomessa on varmistettu, että medianvapaussäädöksen 4 artiklan mukainen lähdesuojaan oikeutettujen henkilöiden piiri on otettu sellaisenaan osaksi Suomen oikeusjärjestelmää.

Medianvapaussäädöksen 4 artiklan nojalla lähdesuoja suojaa muun ohella henkilöitä, joilla on säännöllinen tai ammatillinen suhde mediapalvelujen tarjoajaan (esimerkiksi lehtikustantaja) tai sen toimitukselliseen henkilöstöön ja sitä kautta mahdollisesti hallussaan tietoja, joiden perusteella journalistisia lähteitä tai luottamuksellista viestintää on mahdollista tunnistaa. Säännöllisen ja ammatillisen suhteen käsitettä on avattu medianvapaussäädöksen johdanto-osassa. Tavoitteena on välttää journalististen lähteiden ja luottamuksellisen viestinnän suojan kiertäminen ja taata yksityis- ja perhe-elämän, kodin ja viestien kunnioittaminen perusoikeuskirjan mukaisesti. Medianvapaussäädöksen sanamuodon perusteella vaikuttaa siltä, että säännöllisellä suhteella tarkoitetaan säännöllistä yksityistä suhdetta. Käsitteen piiriin olisi luettava henkilöt, jotka ovat vakiintuneessa ja jatkuvassa läheisessä suhteessa kyseisiin

henkilöihin ja asuvat heidän kanssaan yhteisessä taloudessa. Kyse on toimittajien ja muiden medianvapaussäädöksessä tarkoitettujen henkilöiden läheisistä.

Korkeimman oikeuden ennakkopäätökset 2019:112 ja 2021:19 ovat vahvistaneet lähdesuojaa Suomessa

Medialiitto kiinnittää oikeusministeriön huomiota siihen, että viime vuosien korkeimman oikeuden (KKO) ennakkopäätökset 2019:112 ja 2021:19 ovat selkeyttäneet ja vahvistaneet lähdesuojaa Suomessa.

KKO toteaa ennakkopäätöksessään 2019:112, myös Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen (EIT) ja omaan käytäntöönsä viitaten, esimerkiksi seuraavat seikat:

- Lähdesuoja on usein välttämätön edellytys sille, että tietyistä aiheista on ylipäättään mahdollista käydä julkista keskustelua.
- EIT:n oikeuskäytännössä on vakiintuneesti painotettu tiedotusvälineiden asemaa demokraattisessa yhteiskunnassa. Erityisen tärkeää tiedotusvälineiden sananvapaus on silloin, kun viranomaisten toiminta ei ole luonteeltaan julkista ja tiedotusvälineiden rooli valtiovallan kriittikkona ja valvojana on tämän vuoksi korostunut.
- Lähteen yksilöivällä tiedolla tarkoitetaan kaikkea sellaista tietoa, joka voi johtaa lähteen tunnistamiseen, mukaan lukien ne olosuhteet, joissa toimittaja sai tiedot lähteeltä, sekä lähteeltä saadun tiedon julkaisematon sisältö.
- Tietolähde on EIT:n mukaan ymmärrettävä laajasti. Sillä tarkoitetaan ketä tahansa, jolta toimittaja on saanut tietoa.
- Arvioinnissa ei ole ratkaisevaa merkitystä sillä, onko toimittajalle tietoja välittänyt henkilö toiminut tarkoituksellisesti vastoin velvollisuuksiaan.
- Pakkokeinolain 7 luvun 3 §:n 1 momentin sanamuodon perusteella takavarikoimiskielto koskee jo tilannetta, jossa kohde sisältää tietoa toimittajan tietolähteestä, vaikka lähde ei siitä yksiselitteisesti paljastuisikaan. KKO katsoo, että säännöksessä asetetut edellytykset täyttyvät, kun tieto voi johtaa lähteen paljastumiseen.

KKO:n ennakkopäätös 2021:19 vahvistaa ratkaisua KKO 2019: 112, ja siinä lausuttuja periaatteita.

3. Mietinnössä ehdotetaan tiedustelutoimivaltuuksien käyttämisen mahdollistamista kotirauhan suojaamissa tiloissa. Perustuslain 10 §:n 3 momenttiin lisättäisiin nykyistä 4 momenttia vastaava rajoitusperuste, joka mahdollistaisi kotirauhan suojan rajoittamisen tiedon hankkimiseksi sotilaallisesta toiminnasta taikka sellaisesta muusta toiminnasta, joka vakavasti uhkaa kansallista turvallisuutta.

Pidättekö kyseistä muutosta perusteluna?

Medialiiton näkemyksen mukaan muutos on kotirauhan suojan kannalta merkittävä verrattuna perustuslain nykyiseen sisältöön ja kotirauhan suojaan.

Medialiitolla ei ole käytössään tietoja, joiden avulla se voisi varmistua tältä osin mietinnön perustelujen kattavuudesta ja riittävydestä.

Medialiitto kiinnittää ministeriön huomiota siihen, että yksilön tai yhteiskunnan turvallisuutta vakavasti uhkaavan vakavan rikollisuuden torjumiseksi (ns. uhkaperusteinen rikostiedustelu) mietinnössä lisättäväksi ehdotettu kotirauhan suojan rajoitusperuste on omiaan vaikuttamaan myös muiden kuin perustuslain 10 §:ssä suojattujen perusoikeuksien suojaan. Tässä yhteydessä Medialiitto on huolissaan erityisesti perustuslain 12 §:ssä (Sananvapaus ja julkisuus) suojatun sananvapauden ja lähdesuojan asemasta.

Euroopan ihmisoikeustuomioistuimien vahvistanut lähdesuojan myös osaksi ihmisoikeussopimuksen turvaamaa ilmaisuvapautta. Suomessa lähdesuoja on osa sananvapauden perusoikeussuojaa.

Medialiitto katsoo, että muutoksen perusteluja tulisi täydentää, koska mietinnössä käsitellään vain hyvin lyhyesti muiden perusoikeuksien ja erityisesti 12 §:ssä (Sananvapaus ja julkisuus) suojatun sananvapauden asemaa. Mietintö edellyttää jatkovalmistelua. Mietinnön jatkovalmistelun pohjalta annettavassa hallituksen esityksessä tulisi ohjata selkeästi lainvalmistelijaa ja eduskuntaa ottamaan huomioon lähdesuojan turvaaminen. Medialiitto kuvaa tarkemmin tarpeita täydentää kohdan perusteluja edellä vastauksessa kysymyksen 2.

Miten arvioitte ehdotettua säännöstekstiä ja sen perusteluja?

Viittaamme esittämiimme säännöstekstin ja sen perusteluiden arviointeihin sekä mietinnön jatkotyöstämisen ehdotuksiin edellä kysymyksen 2. kohdalla.

4. Mietinnössä ehdotetaan perustuslain 10 §:n 3 ja 4 momenttien sanamuotojen muuttamista vastaamaan perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännössä tapahtunutta kehitystä. Molemmissa momenteissa käytettäisiin ilmaisua ”rikosten estämiseksi ja selvittämiseksi”.

Pidättekö kyseistä muutosta perusteltuna? Miten arvioitte ehdotettua säännöstekstiä ja sen perusteluja?

Medialiitto ymmärtää mietinnön tavoitteen muuttaa perustuslain 10 §:n 3 ja 4 momenttien sanamuodot vastaamaan perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännössä

tapahtunutta kehitystä. Muistiossa kuvatuin tavoin perustuslakivaliokunta on vakiintuneesti tulkinnut perustuslain 10 §:n 3 ja 4 momenttien ilmauksia ”rikosten selvittämiseksi” ja ”rikosten tutkinnassa” kattamaan ”rikosten estämisen ja selvittämisen”.

Medialiitolla ei ole kommentteja mietinnössä kuvattuun säännöstekstiin tai sen perusteluihin.

5. Pidättekö perusteltuina mietinnön liitteessä esitettyä arviointia ja johtopäätöksiä kotirauhan suojan rajoittamista koskevan lakivarauksen ja Euroopan unionin lainsäädännön suhteesta?

Medialiitto pitää mietinnön liitteessä esitettyä arviointia kotirauhan suojan rajoittamista koskevan lakivarauksen ja Euroopan unionin lainsäädännön suhteesta varsin kattavana.

Medialiitto yhtyy mietinnön liitteen kirjaukseen, jonka mukaan ”Euroopan unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin lainsäädäntö on ensisijaista suhteessa kansallisiin säännöksiin oikeuskäytännössä määriteltyjen edellytysten mukaisesti. Medialiitto myös korostaa sitä, että ”Euroopan unionin sekundaarilainsäädännön etusijaperiaate on osa suomalaista oikeusjärjestystä. Periaatteesta voi seurata, että EU-oikeus saa joissakin tilanteissa etusijan myös suhteessa perustuslaissa säädettyihin perusoikeuksiin.”

Medialiitto pitää tärkeänä vuonna 2000 voimaan tulleen perustuslain esitöistä ilmenevää ajatusta perustuslain suhteellisesta pysyvyydestä. Medialiitto kannattaa liitteen kirjausta siitä, että perustuslain muuttamiseen tulee tämän lähtökohdan mukaan suhtautua pidättyvästi.

Medialiitto korostaa Suomen ja valtioneuvoston aktiivista roolia EU-lainsäädännön valmistelussa. Liitteen viittaus perustuslakivaliokunnan lausuntoon (PeVL 8/2023 vp), jonka mukaan perustuslain tulee ohjata valtioneuvoston kannanmuodostusta EU-lainsäädännön valmistelussa eikä päinvastoin, merkitsee sitä, että Suomen ja valtioneuvoston on jatkossa aktiivisesti vaikutettava riittävän aikaisiin EU-lainsäädännön valmistelussa. Tämä on keskeinen keino välttää EU-lainsäädännön negatiiviset vaikutukset maamme perustuslakiin, oikeusvaltioon, demokratiaan ja myös muun muassa tiedotusvälineiden toimintaedellytyksiin.

Medialiitto pitää mietinnön liitteessä esitettyjä johtopäätöksiä kotirauhan suojan rajoittamista koskevan lakivarauksen ja Euroopan unionin lainsäädännön suhteesta perusteltuina. Perustuslain muuttaminen vain kotirauhan suojan rajoittamista koskevan lakivarauksen ja Euroopan unionin lainsäädännön suhteen perusteella ei ole perusteltua.

6. Muut huomionne työryhmän mietinnöstä

Medialiitto esittää vastauksissaan kunnioittavasti huomiot, jotka koskevat erityisesti toimituksellista lähdesuojaa, joka perustuu perustuslain 12.1 §:n sananvapaussuojaan ja turvaa etenkin jokaisen oikeutta ottaa vastaan tietoa sekä tiedotusvälineiden riippumattomuutta ja toimintavapautta.

Medialiitto ehdottaa, että oikeusministeriö kiinnittäisi mietinnön jatkovalmistelussa huomiota seuraaviin seikkoihin ja tekisi mietintöön ennen varsinaisen hallituksen esityksen antamista täydennyksiä näissä vastauksissa tarkemmin ehdotetuin tavoin:

- Jatkovalmistelussa hallituksen esitykseen tulisi lisätä selkeä kirjaus siitä, että säädettäessä lailla toimenpiteistä ja rajoituksista tulee varmistua, että lähdesuoja varmistetaan lain tasolla.
- Jatkovalmistelussa hallituksen esitykseen tulisi lisätä selkeä kuvaus oikeusturvajärjestelyistä, joilla estetään toimivaltuuksien väärinkäyttö.
- Euroopan ihmisoikeussopimus ja Euroopan unionin sekä Suomen sääntely edellyttävät lähdesuojan turvaamista.
- Eduskunta on kiinnittänyt aktiivisesti huomiota lähdesuojan turvaamiseen tuoreissa lakihankkeissa.
- Medianvapaussäädös laajensi Suomessa lähdesuojaan oikeutettujen henkilöiden piiriä.
- Korkeimman oikeuden ennakkopäätökset 2019:112 ja 2021:19 ovat vahvistaneet lähdesuojaa Suomessa.

Medialiitto ry

Jukka Holmberg
toimitusjohtaja

Ismo Huhtanen
toimialajohtaja, uutismedia

Medialiitto on media-alan ja graafisen teollisuuden yritysten edunvalvontajärjestö. Jäsenjärjestömme ovat Aikakausmedia, Graafinen Teollisuus, RadioMedia, Suomen Kustannusyhdistys ja Uutismedian liitto. Yhdessä edustamme noin 600:aa yritystä uutismedian, aikakausmedian, kirjojen ja oppimateriaalin kustantamisen sekä painamisen, radio- ja tv-toiminnan ja jakelun alueilla. Jäsenyritykset työllistävät Suomessa suoraan noin 20 000 henkilöä, ja liiton edustamien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto on noin 3,1 miljardia euroa.